

GLOBAL GOALS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

WAT LOKALE OVERHEDEN
MOETEN WETEN

GLOBAL GOALS
gemeente campagne

UCLG
United Cities
and Local Governments

WAT LOKALE OVERHEDEN MOETEN WETEN

INLEIDING

Op 25 september 2015 zijn de lidstaten van de Verenigde Naties het eens geworden over de 17 Global Goals for Sustainable Development van de Post-2015 Development Agenda. De 'Global Goals bouwen voort op de Millennium Development Goals (Millenniumdoelen), de mondiale agenda die van 2000 tot 2015 werd nagestreefd. De Global Goals geven op hun beurt, tot het jaar 2030 richting aan de wereldwijde actie voor duurzame ontwikkeling.

Het vaststellen van de Global Goals is goed nieuws voor alle lokale en regionale overheden ter wereld. Zelden is een dergelijke-, geïntegreerde, multilaterale agenda met zo'n breed draagvlak aangenomen. Zelfs vóór de officiële aanname van de 17 doelen was het inclusieve totstandkomingsproces een grote prestatie voor en door alle belanghebbenden.

De VN consultatie rondom de post-2015 agenda was de grootste in het bestaan van de Verenigde Naties. Gedurende dit proces heeft UCLG zich, via de Global Taskforce of Local and Regional Governments, ingezet voor een opzichzelfstaand doel voor duurzame steden en gemeenten. Ook heeft zij ervoor gepleit dat er binnen alle doelen aandacht is voor de uiteenlopende contexten, kansen en uitdagingen op subnationaal niveau.

De opname van doel 11 om 'Steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam' te maken is voor een groot deel het resultaat van de campagne die lokale overheden en hun verenigingen daarvoor gevoerd hebben. Doel 11 markeert een belangrijke stap voorwaarts in de erkenning van lokale overheden en stadsbestuurders in het bevorderen van mondiale ontwikkeling van onderaf.

De rol van lokale overheden in de verwezenlijking van de agenda gaat echter veel verder dan Doel 11. **Alle Global Goals hebben targets die direct of indirect verband houden met het dagelijkse werk van lokale en regionale overheden. Lokale overheden moeten niet worden gezien als louter uitvoerders van de agenda. Lokale overheden zijn beleidsmakers, katalysatoren van verandering, en het overheidsniveau dat in de beste positie verkeert om de mondiale doelen te koppelen aanwat er lokaal moet gebeuren.**

Leden van de UCLG zijn vastbesloten om actief bij te dragen aan een nieuw mondiaal partnerschap tussen internationale instellingen, nationale overheden, de burgermaatschappij, de particuliere sector en, natuurlijk, de lokale en regionale overheden. We zullen mondiale platforms blijven gebruiken om ons uit te spreken voor het potentieel van lokale actie om ontwikkeling te stimuleren en te vragen om passende juridische en financiële kaders ter ondersteuning van alle lokale en regionale overheden bij het vervullen van onze rol in de verwezenlijking van deze ambitieuze, geïntegreerde en universele agenda.

GLOBAL GOAL 01

Dit doel heeft betrekking op het verhogen van het inkomen van de allerarmsten, maar ook op het waarborgen van toegang tot basisvoorzieningen, en op de bescherming van iedereen tegen door de mens veroorzaakte rampen en natuurrampen

**EINDE AAN
ARMOEDE
OVERAL EN IN AL ZIJN VORMEN.**

Waarom is doel 1 van belang voor lokale overheden?

Doel 1 gaat uit van een multidimensionaal beeld van armoede en vereist daarom meerdere, gecoördineerde reacties. Lokale overheden verkeren in de ideale positie om mensen die in armoede leven ter plekke te identificeren, en middelen en voorzieningen aan te wenden om hen te helpen eraan te ontsnappen.

Onze verantwoordelijkheden voor lokale basisvoorzieningen, zoals water en sanitaire voorzieningen maken ons tot de belangrijkste partners bij de verwezenlijking van Doel 1.

We kunnen ook een rol spelen door strategieën te ontwikkelen voor lokale economische ontwikkeling om banen te creëren en inkomens te verhogen, en door de veerkracht van onze gemeenten tegen schokken en rampen te versterken.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

- *Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030*
- *Financing for Development* • *Habitat III*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

1.1 in 2030 **IS EXTREME ARMOEDE UITGEBANNEN** voor alle mensen overal ter wereld, zoals op dit moment gedefinieerd als leven van minder dan \$1,25 per dag

1.2 in 2030 is het percentage mannen, vrouwen en kinderen van alle leeftijden dat **IN ARMOEDE LEEFT IN AL HAAR DIMENSIES** volgens nationale definities ten minste gehalveerd

1.3 in 2030 hebben alle mannen en vrouwen, in het bijzonder de armen en kwetsbaren, gelijke rechten op economische middelen, evenals **TOEGANG TOT BASISVOORZIENINGEN**, eigendom van en zeggenschap over land en andere vormen van eigendom, erfrecht, natuurlijke hulpbronnen, geschikte nieuwe technologie en financiële diensten, waaronder microfinanciering

1.5 in 2030 **IS DE VEERKRACHT VAN DE ARMEN OPGEBOUWD**, evenals die van personen in kwetsbare situaties, en is hun blootstelling aan en kwetsbaarheid voor klimaatgerelateerde extreme gebeurtenissen en andere economische, sociale en ecologische schokken en rampen verkleind

GLOBAL GOAL 02

Dit doel is er, om iedereen het hele jaar door te voorzien van een veilig en voedzaam dieet

EEN EINDE MAKEN AAN HONGER, VOEDSELZEKERHEID EN BETERE VOEDING BEREIKEN EN DUURZAME LANDBOUW BEVORDEREN.

Waarom is doel 2 van belang voor lokale overheden?

Beheer van natuurlijke hulpbronnen op het platteland, in het bijzonder land en water, door de lokale en regionale overheden ondersteunt voedselzekerheid voor het omliggende gebied. Lokale overheden kunnen de landbouwproductie en de lokale economische groei ondersteunen door de vervoersinfrastructuur en markten te verbeteren teneinde lokale voedingsketens te BEVORDEREN.

In stedelijke gebieden, moeten lokale overheden ervoor zorgen dat mensen veilig, betaalbaar en voedzaam voedsel kunnen kopen en bereiden. Stadsplanning kan een belangrijke rol spelen bij afvalvermindering en voedselzekerheid door effectief voedselgerelateerd vervoer en opslag en toegang tot schoon water en sanitaire voorzieningen te faciliteren. Ze kunnen ook stedelijke landbouw op zowel openbare als particuliere grond stimuleren.

Lokale overheden kunnen gebruik maken van de gezondheidszorg en scholen om ondervoeding bij kinderen vast te stellen en aan te pakken.

Landelijke lokale overheden kunnen collectieve middelen en de hervorming van grondbezit zodanig beheren dat de rechten van de armere groepen, waaronder houders van secundaire rechten, worden beschermd.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

- *Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030*
- *Financing for Development* • *Beijing +20* • *Climate Change*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

2.1 in 2030 **IS EEN EINDE GEMAAKT AAN HONGER** en is ervoor gezorgd dat alle mensen, in het bijzonder de armen en mensen in kwetsbare situaties, onder wie kinderen, het hele jaar door toegang hebben tot veilig, voedzaam en voldoende voedsel

2.2 in 2030 **IS EEN EINDE GEMAAKT AAN ALLE VORMEN VAN ONDERVOEDING**, met inbegrip van het per 2025 bereiken van de internationaal afgesproken targets met betrekking tot de belemmering van de ontwikkeling en verwaarlozing van kinderen onder de vijf jaar, en voldoen aan de voedingsbehoeften van adolescente **MEISJES, ZWANGERE VROUWEN EN VROUWEN DIE BORSTVOEDING GEVEN** en ouderen

2.3 in 2030 is de agrarische productiviteit en zijn de inkomens van **KLEINSCHALIGE PRODUCENTEN VAN VOEDSEL**, met name vrouwen, inheemse volkeren, familiale boeren, herders en vissers verdubbeld, door onder meer **VEILIGE EN GELIJKE TOEGANG TOT LAND**, andere productiemiddelen en bronnen, **KENNIS**, financiële diensten, **MARKTEN** en mogelijkheden om waarde toe te voegen en **NIET-AGRARISCHE WERKGELEGENHEID**

2.4 in 2030 zijn er **DUURZAME VOEDSELPRODUCTIESYSTEMEN** en zijn er veerkrachtige landbouwpraktijken geïmplementeerd die de productiviteit en de productie verhogen, ecosystemen helpen behouden, het vermogen tot aanpassing aan klimaatverandering, extreme weersomstandigheden, droogte, overstromingen en andere rampen vergroten, en die de kwaliteit van het land en de grond geleidelijk verbeteren

GLOBAL GOAL 03

Dit doel gaat over het helpen van alle mensen ter wereld om lang en gezond te kunnen leven

VERWANTE
MDG'S

**WORDT ER GEZORGD
VOOR GEZONDE LEVENS
EN WORDT HET WELZIJN VOOR
ALLE MENSEN VAN ALLE LEEFTIJDEN
BEVORDERD.**

Waarom is doel 3 van belang voor lokale overheden?

Het verstrekken van schoon water en sanitaire voorzieningen is essentieel voor het verlagen van zuigelingen-, kinder- en moedersterfte. Lokale overheden in stedelijke gebieden moeten bijzonder waakzaam zijn aangezien de stedelijke cijfers van de kindersterfte in veel landen hoog zijn. Lokale overheden kunnen dit aanpakken middels verbeterprogramma's voor sloppenwijken en door de toegang tot basisvoorzieningen voor de stedelijke armen te vergroten.

HIV/AIDS worden steeds meer gezien als kwesties voor lokale overheden. Stedelijke gebieden zijn vaak het centrum voor de verspreiding van HIV/AIDS omdat ze een hoge bevolkingsdichtheid hebben, verkeersknooppunten zijn en een oververtegenwoordiging van kwetsbare groepen kennen. Lokale overheden kunnen een belangrijke rol spelen bij het vaststellen van de lokale behoeften, het integreren van HIV/AIDS-activiteiten in alle afdelingen en het coördineren van preventieve en reactieve activiteiten. Veel lokale overheden bieden onderwijs, informatie en voorzieningen om HIV/AIDS te voorkomen.

Lokale overheden kunnen stadsplanning en openbaar vervoer gebruiken om de luchtvervuiling te verminderen, een gezonde levensstijl te stimuleren en sterfgevallen als gevolg van verkeersongevallen te voorkomen.

Lokale overheden kunnen bijdragen aan de vermindering van het aantal sterfgevallen als gevolg van water- en bodemverontreiniging door middel van effectief beheer van natuurlijke hulpbronnen en milieubescherming.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

• *Financing for Development* • *Beijing +20* • *Habitat III* • *Climate Change*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

3.1 in 2030 is de wereldwijde **MOEDERSTERFTE** verlaagd tot een ratio van minder dan 70 per 100.000 levendgeborenen

3.2 in 2030 is een eind gemaakt aan vermijdbare sterfgevallen van baby's en kinderen onder de vijf jaar

3.3 in 2030 is een eind gemaakt aan de epidemieën van **AIDS**, tuberculose, malaria, en verwaarloosde tropische ziekten, en worden hepatitis, **DOOR WATER OVERGEBRACHT ZIEKTEN**, en andere besmettelijke ziekten bestreden

3.6 in 2020 is het aantal doden en gewonden door **VERKEERSONGEVALLEN** wereldwijd gehalveerd

3.7 in 2030 is er gezorgd voor universele toegang tot **SEXUELE EN REPRODUCTIEVE GEZONDHEIDSZORG**, met inbegrip van gezinsplanning, voorlichting en onderwijs, en is reproductieve gezondheid geïntegreerd in de nationale strategieën en programma's

3.9 in 2030 is het aantal sterfgevallen en ziekten door gevaarlijke chemische stoffen en lucht, water- en bodem- **VERONTREINIGING** aanzienlijk verminderd

GLOBAL GOAL 04

Dit doel gaat over het in staat stellen van alle mensen om te studeren, te leren en zijn of haar volledige potentieel te ontplooien

VERWANT
MDG

ZORGEN VOOR GOED EN INCLUSIEF **ONDERWIJS** EN MOGELIJKHEDEN VOOR LEVENSLANG LEREN VOOR ALLEN PROMOTEN.

Waarom is doel 4 van belang voor lokale overheden?

Onderwijs, met name lager onderwijs, is een directe verantwoordelijkheid van lokale overheden in veel landen. Dit betekent dat de lokale overheden worden opgeroepen om te helpen om doel 4 te bereiken.

Lokale overheden verkeren in een goede positie om de belemmeringen voor schoolbezoek in de gemeente te identificeren en aan te pakken.

Lokale overheden kunnen programma's van technisch onderwijs en beroepsonderwijs integreren in strategieën voor lokale economische ontwikkeling, om ervoor te zorgen dat het onderwijs de kansen op de arbeidsmarkt vergroot.

Lokale overheden verkeren in een bijzonder goede positie om kwetsbare en gemarginaliseerde individuen en gemeenschappen de helpende hand te bieden en ervoor te zorgen dat ze toegang hebben tot onderwijs en opleidingen die aan hun behoeften voldoen.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

• *Financing for Development* • *Beijing +20* • *Habitat III*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

4.1 in 2030 is ervoor gezorgd dat alle meisjes en jongens vrij, onpartijdig en goed **BASIS- EN VOORTGEZET ONDERWIJS** voltooien, dat tot relevante en effectieve leerresultaten leidt

4.2 in 2030 is ervoor gezorgd dat alle meisjes en jongens toegang hebben tot hoogwaardige **KINDERDAGVERBLIJVEN, ZORG EN PREPRIMAIR ONDERWIJS**, zodat ze klaar zijn voor het basisonderwijs

4.3 in 2030 is ervoor gezorgd dat **ALLE VROUWEN EN MANNEN GELIJKE TOEGANG HEBBEN** tot betaalbaar, hoogwaardig technisch, beroepsgericht en hoger onderwijs, met inbegrip van universitair onderwijs

4.4 in 2030 is het aantal jongeren en volwassenen dat over relevante vaardigheden beschikt, waaronder **TECHNISCHE EN BEROEPSVAARDIGHEDEN** voor banen, fatsoenlijk werk en ondernemerschap met x% toegenomen

4.5 in 2030 is de genderongelijkheid in het onderwijs geëlimineerd en is er gezorgd voor **EEN GELIJKE TOEGANG TOT ALLE NIVEAUS VAN ONDERWIJS** en beroepsopleiding voor de kwetsbare groepen, zoals personen met een handicap, inheemse volkeren, en kinderen in kwetsbare situaties

4.7 in 2030 is ervoor gezorgd dat alle leerlingen kennis en vaardigheden opdoen die nodig zijn om duurzame ontwikkeling te bevorderen, met inbegrip van onder andere **EDUCATIE VOOR DUURZAME ONTWIKKELING** en duurzame levensstijlen, mensenrechten, gendergelijkheid, bevordering van een cultuur van vrede en geweldloosheid, wereldburgerschap, en de waardering van de culturele diversiteit en van de bijdrage van cultuur aan duurzame ontwikkeling

4.a **ONDERWIJSFACILITEITEN BOUWEN EN VERBETEREN** die kind-, handicap- en gendervriendelijk zijn en veilige, niet-gewelddadige, inclusieve en effectieve leeromgevingen voor allen bieden

GLOBAL GOAL 05

Dit doel gaat over het stoppen van geweld tegen en discriminatie van vrouwen en meisjes en het bieden van gelijke kansen voor mannen en vrouwen in alle onderdelen van het leven

VERWANT
MDG

GENDERGELIJKHEID EN EMPOWERMENT VAN ALLE VROUWEN EN MEISJES BEREIKEN.

Waarom is doel 5 van belang voor lokale overheden?

Lokale overheden kunnen fungeren als voorbeeld voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen door middel van niet-discriminerende dienstverlening aan burgers en eerlijk wervingsbeleid.

Lokale overheden staan in de frontlinie wat betreft het identificeren en aanpakken van geweld en schadelijke praktijken tegen vrouwen. Stadsplanning (met name het creëren en onderhouden van openbare ruimtes) en de lokale politie zijn beide essentiële hulpmiddelen bij het aanpakken van deze problemen. Lokale overheden hebben ook een functie wat betreft het leveren van diensten aan vrouwen die slachtoffer zijn van geweld.

Lokale -en regionale overheden kunnen identificeren wat een gelijke toegang van mannen en vrouwen tot bezit van- en zeggenschap over land belemmert en kunnen deze factoren aanpakken.

Meer vrouwen als gekozen ambtsdrager op lokaal niveau is een topprioriteit in termen van empowerment van vrouwen, als een doel op zich, en omdat de lokale politiek vaak de eerste stap is naar een ambt op regionaal en nationaal niveau. Vrouwelijke leiders in de lokale overheid kunnen genderstereotypen beslechten en een voorbeeld zijn voor jonge meisjes.

Lokale overheden kunnen op alle gebieden van hun werk gendergelijkheid integreren om de verschillende belemmeringen voor empowerment van vrouwen aan te pakken.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

• *Financing for Development* • *Beijing +20* • *Habitat III*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

5.1 een einde maken aan **ALLE VORMEN VAN DISCRIMINATIE** van vrouwen en meisjes overal

5.2 alle **VORMEN VAN GEWELD TEGEN ALLE VROUWEN EN MEISJES** in de publieke en private sfeer elimineren, met inbegrip van mensenhandel en seksuele en andere vormen van uitbuiting

5.3 alle schadelijke praktijken, zoals kindhuwelijken en vroege en **GEDWONGEN HUWELIJKEN EN GENITALE VERMINKINGEN BIJ VROUWEN** elimineren

5.4 onbetaalde zorg en huishoudelijk werk erkennen en waarderen door **TE VOORZIEN IN OPENBARE DIENSTEN, INFRASTRUCTUUR EN BELEID VOOR SOCIALE BESCHERMING**, en de **BEVORDERING VAN GEDEELDE VERANTWOORDELIJKHEID** binnen het huishouden en het gezin voor zover nationaal mogelijk

5.5 zorgen voor een volledige en effectieve participatie en gelijke kansen voor leiderschap **OP ALLE NIVEAUS VAN DE BESLUITVORMING IN HET POLITIEKE, ECONOMISCHE EN OPENBARE LEVEN VOOR VROUWEN**

5.a hervormingen doorvoeren om vrouwen **GELIJKE RECHTEN OP ECONOMISCHE MIDDELEN** te geven, evenals toegang tot **EIGENDOM VAN EN ZEGGENSCHAP OVER LAND** en andere vormen van eigendom, financiële diensten, erfenissen en natuurlijke hulpbronnen in overeenstemming met nationale wetten

5.c **GOED BELEID EN AFDWINGBARE WETGEVING** ter bevordering van gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes op alle niveaus aannemen en versterken

GLOBAL GOAL 06

Dit doel is om ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen

VERWANT
MDG

ZORGEN VOOR BESCHIKBAARHEID EN DUURZAAM BEHEER VAN WATER EN SANITAIRE VOORZIENINGEN VOOR IEDEREEN.

Waarom is doel 6 van belang voor lokale overheden?

Zorgen voor toegang tot schoon water en sanitaire voorzieningen is in veel landen een verantwoordelijkheid van lokale overheden, en is afhankelijk van effectief lokaal bestuur, beheer van natuurlijke hulpbronnen en stadsplanning.

De uitdagingen die hieraan verbonden zijn, vertonen enorme verschillen op subnationaal niveau, met name tussen stedelijke en landelijke gebieden.

In stedelijke gebieden is de belangrijkste uitdaging vaak een gebrek aan toegang tot basisvoorzieningen in informele nederzettingen, of hoge prijzen en een gebrek aan controle van de kwaliteit van het water van particuliere verkopers. In landelijke gebieden kan het water gratis zijn, maar soms moeten lange reizen van en naar de bron worden gemaakt, en het water kan besmet zijn.

Lokale overheden hebben tot taak de waterkwaliteit te verbeteren door maatregelen te nemen voor milieubescherming en duurzaam beheer van vast afval.

Integraal waterbronnenbeheer vereist grensoverschrijdende, horizontale samenwerking bij de planning en het milieubeleid tussen gemeenten en regio's. Lokale overheden verkeren in de ideale positie om participatief beheer van water en sanitaire voorzieningen door gemeenschappen, met inbegrip van sloppenwijkbewoners, te ondersteunen.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

• *Financing for Development* • *Climate Change* • *Habitat III*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

6.1 in 2030 is universele en gelijke toegang tot **VEILIG EN BETAALBAAR** drinkwater voor iedereen bereikt

6.2 in 2030 is er toegang tot adequate en gelijkwaardige **SANITAIRE VOORZIENINGEN** en hygiëne voor iedereen bereikt, en is een eind gemaakt aan het doen van de behoefte in de open lucht, waarbij speciale aandacht wordt besteed aan datgene wat vrouwen en meisjes en degenen die zich in kwetsbare situaties bevinden nodig hebben

6.3 in 2030 is de waterkwaliteit verbeterd door **VERMINDERING VAN DE VERONTREINIGING**, het elimineren van dumpen en het minimaliseren van het vrijkomen van gevaarlijke chemicaliën en materialen, waardoor het aandeel van onbehandeld afvalwater is gehalveerd en **RECYCLING EN VEILIG HERGEBRUIK** wereldwijd met x% [nader te bepalen] is gestegen

6.4 in 2030 is **DE EFFICIENCY VAN HET WATERGEBRUIK** in alle sectoren aanzienlijk gestegen en is er gezorgd voor duurzame onttrekkingen en leveringen van zoet water teneinde waterschaarste aan te pakken en het aantal mensen dat lijdt aan waterschaarste substantieel te verkleinen

6.5 in 2030 is **INTEGRAAL WATERBEHEER OP ALLE NIVEAUS GEÏNTEGREERD**, onder meer via grensoverschrijdende samenwerking, waar mogelijk

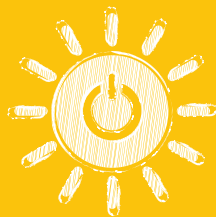
6.6 in 2020 zijn watergerelateerde ecosystemen, met inbegrip van bergen, bossen, moerassen, rivieren, grondwater en meren, hersteld en beschermd

6.b ondersteuning en versterking van de **PARTICIPATIE VAN** inwoners, voor de verbetering van het beheer van water en sanitaire voorzieningen

GLOBAL GOAL 07

Dit doel is om ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot groene energie

VERWANT
MDG

ZORGEN VOOR TOEGANG TOT
BETAALBARE, BETROUWBARE,
DUURZAME EN MODERNE
ENERGIE VOOR IEDEREEN.

Waarom is doel 7 van belang voor lokale overheden?

Lokale overheden verkeren vaak in de beste positie om hiaten in de toegang tot betaalbare energie bij kwetsbare groepen in onze gemeenten te identificeren.

Lokale overheden kunnen rechtstreeks bijdragen aan de energie-efficiëntie door te investeren in energie-efficiënte gebouwen en groene energiebronnen in openbare instellingen (overheidsgebouwen, scholen, etc.) en door duurzaamheidscriteria in onze inkooppraktijken in te voeren. Dergelijke initiatieven kunnen als bijkomend voordeel hebben dat de overheidsuitgaven voor energie worden verlaagd.

In steden kan het beleid voor lokaal vervoer en stadsplanning, alsmede nieuwe 'smart city' technologieën een aanzienlijke invloed hebben op energie-efficiëntie en de uitstoot van koolstof.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

• *Financing for Development* • *Climate Change* • *Habitat III*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

7.1 in 2030 zorgen voor **UNIVERSELE TOEGANG** tot betaalbare, betrouwbare en moderne energievoorzieningen

7.2 in 2030 is het aandeel van **HERNIEUWBARE ENERGIE** in de mondiale energiemix aanzienlijk verhoogd

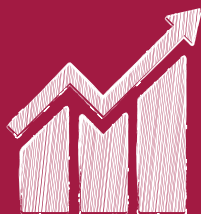
7.3 in 2030 is de snelheid van de verbetering van de **ENERGIE-EFFICIËNTIE** wereldwijd verdubbeld

GLOBAL GOAL 08

Dit doel gaat over het creëren van fatsoenlijke banen en economische kansen voor iedereen

**DUURZAME, INCLUSIEVE
EN BESTENDIGE
ECONOMISCHE
GROEI EN VOLLEDIGE EN
PRODUCTIEVE WERGELEGENHEID EN
FATOENSLIJK WERK VOOR IEDEREEN
BEVORDEREN.**

Waarom is doel 8 van belang voor lokale overheden?

Lokale overheden kunnen groei en werkgelegenheid van onderaf genereren door middel van lokale economische ontwikkelingsstrategieën die de unieke middelen en kansen in onze gemeenten benutten.

Lokale overheden kunnen kinderen met een risico op kinderarbeid identificeren en ervoor zorgen dat ze naar school gaan. We kunnen ook samenwerken met de informele sector om hun arbeidsomstandigheden en sociale bescherming te verbeteren en waar mogelijk de formalisering te stimuleren.

Lokale overheden kunnen fungeren als een voorbeeld door veilige en beveiligde werkomgevingen te bieden en een gelijke beloning voor gelijk werk te waarborgen. We kunnen deze praktijken ook opnemen in onze inkoopcriteria als we met de particuliere en derde sector werken.

Lokale overheden verkeren in de beste positie om samen te werken met gemeenschappen om de voordelen en kosten van toerisme in onze gemeenten te beoordelen en strategische plannen te ontwikkelen om te waarborgen dat de activiteiten in deze sector duurzaam zijn.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

- *Financing for Development* • *Beijing +20* • *Habitat III*
- *Agenda 21 for Culture*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

8.3 bevordering van op ontwikkeling gericht beleid dat productieve activiteiten, **FATSOENLIJKE WERGELEGENHEID**, ondernemerschap, **CREATIVITEIT EN INNOVATIE**, ondersteunt en **FORMALISERING** en groei van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen stimuleert, mede door toegang tot financiële diensten

8.5 in 2030 is volledige en productieve werkgelegenheid en **FATSOENLIJK WERK VOOR ALLE VROUWEN EN MANNEN** gerealiseerd, ook voor jongeren en personen met een handicap, en een **GELIJK LOON VOOR GELIJK WERK**

8.6 in 2020 is het deel van de **JEUGD** dat zonder werk zit of geen onderwijs of een opleiding volgt aanzienlijk kleiner

8.7 directe en doeltreffende maatregelen nemen om het verbod en de uitbanning van de ergste vormen van **KINDERARBEID** te waarborgen en **DWANGARBEID** uit te bannen, en in 2025 is een einde gemaakt aan kinderarbeid in al zijn vormen, waaronder werving en het gebruik van kindsoldaten

8.8 rechten van werknemers beschermen en het bevorderen van **VEILIGE EN BEVEILIGDE WERKOMGEVINGEN** van alle werknemers, met inbegrip van arbeidsmigranten, in het bijzonder vrouwelijke migranten, en zij die onzekere banen hebben

8.9 in 2030 is beleid ontwikkeld en geïmplementeerd voor het bevorderen van **DUURZAAM TOERISME DAT BANEN SCHEPT EN DE LOKALE CULTUUR EN PRODUCTEN PROMOOT**

GLOBAL GOAL 09

Dit doel betreft het ontwikkelen van infrastructuur waar iedereen gebruik van kan maken om in verbinding te kunnen staan met de rest van de wereld

VERWANTE
MDG'S

EEN ROBUUSTE
INFRASTRUCTUUR
OPBOUWEN, INCLUSIEVE
EN DUURZAME INDUSTRIALISERING
STIMULEREN EN INNOVATIE
BEVORDEREN.

Waarom is doel 9 van belang voor lokale overheden?

Regionale en stedelijke overheden zijn bijzonder belangrijk voor het ontwikkelen en onderhouden van de infrastructuur om stedelijke gebieden te bedienen en ze te verbinden met hun omgeving.

Lokale overheden kunnen bevordering van kleinschalige industrie en starters in hun lokale economische ontwikkelingsstrategieën opnemen, rekening houdend met lokale middelen, behoeften en markten.

We kunnen hiaten in de toegang tot ICT en internet in onze gemeenten identificeren en maatregelen nemen om ze te overbruggen, vooral door erin te voorzien in openbare ruimten zoals bibliotheken.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

- *Financing for Development* • *Habitat III*
- *Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030*
- *Climate Change*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

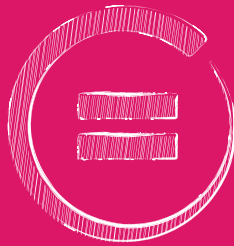
9.1 ontwikkel een hoogwaardige, betrouwbare, duurzame en robuuste **INFRASTRUCTUUR**, waaronder regionale en grensoverschrijdende infrastructuur, ter ondersteuning van de economische ontwikkeling en het welzijn van de mens, met een focus op **BETAALBARE EN GELIJKE TOEGANG VOOR IEDEREEN**

9.3 verbetering van de toegang tot financiële diensten van kleine industriële en andere bedrijven, met name in ontwikkelingslanden, tot financiële diensten, waaronder betaalbare kredieten en hun **INTEGRATIE IN WAARDEKETENS EN MARKTEN**

9.c de **TOEGANG TOT ICT** aanzienlijk vergroten en streven naar universele en betaalbare **TOEGANG TOT INTERNET** in de minst ontwikkelde landen in 2020

GLOBAL GOAL 10

Dit doel betreft het verkleinen van de kloof tussen de rijksten en de armsten

**BEPERK
ONGELIJKHEID
IN EN TUSSEN LANDEN.**

Waarom is doel 10 van belang voor lokale overheden?

Lokale overheden zijn essentieel voor de vermindering van de ongelijkheid binnen landen. Het is essentieel zijn om lokale overheden in de meest achtergestelde gebieden te voorzien van middelen en te werken aan onze capaciteiten om armoede en uitsluiting te identificeren en aan te pakken.

Lokale overheden hebben een bijzondere rol te vervullen bij de politieke integratie op lokaal niveau. We kunnen de participatie van minderheden en traditioneel ondervertegenwoordigde groepen in de openbare raadplegingsprocessen bevorderen, evenals het zich verkiesbaar stellen voor een ambt.

Lokale overheden kunnen best practices op het gebied van gelijkheid en non-discriminatie implementeren in onze eigen instellingen en activiteiten, en deze criteria toepassen bij onze inkoop van goederen en diensten. We hebben ook de verantwoordelijkheid om openbare diensten op een niet-discriminerende wijze aan te bieden.

Lokale overheden kunnen progressieve lokale belastingen in onze fiscaal beleid opnemen en lokale budgetten aanwenden om de werkgelegenheidskansen te vergroten en het inkomen van de armste gezinnen in onze gemeenschappen te verhogen.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

• *Financing for Development* • *Habitat III* • *Beijing +20*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

10.1 in 2030 is geleidelijk een **INKOMENSGROEI VAN DE ARMSTE 40%** van de bevolking gerealiseerd en behouden, met een snelheid die groter is dan het nationale gemiddelde

10.2 in 2030 is de **SOCIALE, ECONOMISCHE EN POLITIEKE INTEGRATIE** van iedereen mogelijk gemaakt en wordt deze bevorderd, ongeacht leeftijd, geslacht, handicap, ras, huidskleur, afkomst, religie of economische of andere status

10.3 zorg voor gelijke kansen en verminder de ongelijkheid van resultaten, onder andere door **AFSCHAFFING VAN DISCRIMINERENDE WETTEN, BELEID EN PRAKTIJKEN** en bevordering van adequate wetgeving, beleid en acties op dit gebied

10.4 zorg voor beleid, vooral op het gebied van **BELASTINGEN, LONEN EN SOCIALE BESCHERMING**, en bereik steeds meer gelijkheid

10.7 faciliteer ordelijke, veilige, regelmatige en verantwoorde **MIGRATIE** en mobiliteit van mensen, onder meer door de uitvoering van een gepland en goed beheerd migratiebeleid

GLOBAL GOAL 11

Binnen dit doel worden steden centraal geplaatst, omdat duurzame ontwikkeling plaatsvindt in een steeds verder verstedelijkte wereld

VERWANT
MDG

**MAAK
STEDEN EN DORPEN
INCLUSIEF, VEILIG, VEERKRACHTIG
EN DUURZAAM.**

Waarom is doel 11 van belang voor lokale overheden?

Dit doel doet een direct beroep op burgemeesters en gemeentebesturen om onze rol te spelen in de Post-2015 Agenda.

De snelle urbanisatie van veel steden in de wereld heeft geleid tot de groei van sloppenwijken. Stadsbesturen moeten strategische stedelijke plannen ontwikkelen om te voorkomen dat ze ontstaan, samenwerken met sloppenwijkbewoners om omstandigheden te verbeteren en te zorgen voor basisvoorzieningen waar sloppenwijken al bestaan. Toegang tot betaalbare huisvesting is ook een probleem in veel van de rijkste steden in de wereld; stadsbesturen moeten grond- en huizenmarkten reguleren om het recht op huisvesting van hun armste bewoners te garanderen.

Stadsbesturen hebben de verantwoordelijkheid voor het bevorderen van het gebruik van het openbaar vervoer in stedelijke gebieden om de verkeersveiligheid te verbeteren en de CO₂ uitstoot te verminderen. Het is ook onze taak om de burger te voorzien van veilige, groene openbare ruimtes, zoals parken, pleinen en tuinen.

In het kader van de snelle wereldwijde verstedelijking, is participatieve stedelijke planning belangrijker dan ooit als we stedelijke wildgroei willen voorkomen, segregatie

willen aanpakken, en de uitstoot van koolstof willen verminderen in de steden. Duurzaam beheer van vast afval, met de nadruk op hergebruik en recycling, is ook essentieel voor de vermindering van de belasting van het milieu door steden. Veel steden zijn schatkamers van cultureel erfgoed. Lokale overheden zijn essentieel voor het definiëren, identificeren en beschermen van materieel en immaterieel stedelijk cultureel erfgoed voor toekomstige generaties.

Steden, met name kuststeden, worden nu al geconfronteerd met de gevolgen van de klimaatverandering. Het is essentieel dat de lokale overheden maatregelen nemen om de gevolgen van de klimaatverandering te beperken en om de meest kwetsbaren in onze samenleving te beschermen tegen de gevolgen van natuurrampen.

We weten ten slotte dat geen enkele stad op zichzelf staat. Stedelijke overheden moeten samenwerken met onze landelijke en regionale collega's om ervoor te zorgen dat de steden in harmonie samenwerken met de landelijke gebieden waarvan ze afhankelijk zijn voor voedsel en natuurlijke hulpbronnen.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

- *Financing for Development* • *Habitat III* • *Climate Change*
- *Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030*
- *Agenda 21 for Culture*

GLOBAL GOAL 11

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

11.1 in 2030 is ervoor gezorgd dat iedereen toegang heeft tot adequate, veilige en betaalbare **HUISVESTING EN BASISVOORZIENINGEN**, en zijn sloppenwijken opgeknapt

11.2 in 2030 wordt toegang geboden tot veilige, betaalbare, toegankelijke en duurzame vervoerssystemen voor iedereen, is de verkeersveiligheid aanzienlijk verbeterd, met name door de uitbreiding van het **OPENBAAR VERVOER**, met speciale aandacht voor de behoeften van mensen in kwetsbare situaties, vrouwen, kinderen, gehandicapten en oudere personen

11.3 in 2030 is inclusieve en duurzame urbanisatie verbeterd. De mogelijkheden voor participatieve, geïntegreerde en duurzame stadsplanning en beheer zijn in alle landen verder ontwikkeld

11.4 versterking van de inspanningen ter bescherming van 's werelds **CULTUREEL EN NATUURLIJK ERFGOED**

11.5 in 2030 is het aantal doden en het aantal getroffen mensen bij rampen, inclusief watergerelateerde **RAMPEN**, aanzienlijk gedaald, en de economische verliezen ten opzichte van het BNP met y% gedaald, en wordt de nadruk gelegd op bescherming van de armen en de mensen in kwetsbare situaties

11.6 in 2030 is het nadelige **MILIEU-EFFECT VAN DE STEDEN** per inwoner verminderd, onder meer door speciale aandacht te schenken aan de **LUCHTKWALITEIT** en gemeentelijke en ander **AFVALBEHEER**

11.7 in 2030 is er universele toegang tot veilige, inclusieve en toegankelijke **GROENE EN OPENBARE RUIMTES**, met name voor vrouwen en kinderen, ouderen en personen met een handicap

11.a ondersteuning van positieve economische, sociale en ecologische **BANDEN TUSSEN STEDELIJKE, PERI-URBANE EN RURALE GEBIEDEN** door versterking van de nationale en regionale ontwikkelingsplanning

11.b in 2020 is een stijging gerealiseerd van x% van het aantal steden en menselijke nederzettingen die geïntegreerde beleidslijnen en plannen aannemen en implementeren voor integratie, efficiënt gebruik van hulpbronnen, beperking van en aanpassing aan **KLIMAATVERANDERING, VEERKRACHT TEN OPZICHTE VAN RAMPEN**, en in overeenstemming met het aanstaande Hyogo-kader is op alle niveau holistisch **RISICOBEBEER BIJ RAMPEN** ontwikkeld en geïmplementeerd

11.c minst ontwikkelde landen ondersteunen, onder meer door financiële en technische bijstand voor duurzame en robuuste **GEBOUWEN WAARBIJ GEBRUIK WORDT GEMAAKT VAN LOKALE MATERIALEN**

GLOBAL GOAL 12

Dit doel betreft het verminderen van onze invloed op de planeet door alleen maar te produceren en consumeren wat we nodig hebben

VERWANT
MDG

DUURZAME CONSUMPTIE- EN PRODUCTIEPATRONEN WAARBORGEN.

Waarom is doel 12 van belang voor lokale overheden?

Lokale en regionale overheden kunnen door middel van ruimtelijke ordening, infrastructuur, stadsplanning, onderwijs en opleidingen, en openbare markten korte toeleveringsketens ondersteunen, waardoor het transport en koolstofemissies worden verminderd.

We hebben een bijzondere rol te vervullen bij het bevorderen van duurzame consumptie en productie van energie en water, waarvoor we een breed scala van instrumenten kunnen inzetten, van stedenbouw tot eenheidsprijsmechanismen.

Lokale en regionale overheden kunnen als consumenten van goederen en diensten inkoopcriteria vaststellen die rekening houden met afvalproductie en koolstofemissies van potentiële leveranciers.

Als het overheidsniveau dat het dichtst bij de mensen staat, verkeren we in een goede positie om de burgers nog meer bewust te maken van het belang van duurzame productie en consumptie en om ze de kennis en tools te geven om hun ecologische voetafdruk te verkleinen.

Lokale en regionale overheden moeten elkaars belangrijkste partners zijn bij de ontwikkeling en uitvoering van instrumenten om het effect van het toerisme in onze jurisdicties te monitoren, en om ervoor te zorgen dat het toerisme banen creëert en de lokale cultuur promoot terwijl afval en koolstofemissies worden beperkt.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

- *Financing for Development, Habitat III • Climate Change*
- *Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

12.2 in 2030 duurzaam beheer en **EFFICIËNT GEBRUIK VAN NATUURLIJKE HULPBRONNEN**

12.3 in 2030 is het wereldwijde **VOEDSELAFVAL** op detailhandels- en consumentniveau gehalveerd, evenals de voedelsverliezen bij de productielijnen en toeleveringsketens, waaronder verliezen na de oogst

12.4 in 2020 **MILIEUHYGIËNISCH VERANTWOORD BEHEER VAN CHEMISCHE EN ALLE ANDERE AFVALSTOFFEN** bereiken gedurende hun levenscyclus in overeenstemming met overeengekomen internationale kaders en het vrijkomen ervan in de lucht, het water en de bodem aanzienlijk verminderen om de nadelige gevolgen ervan voor de menselijke gezondheid en het milieu te minimaliseren

12.5 in 2030 is de afvalproductie aanzienlijk verminderd door middel van preventie, **REDUCTIE, RECYCLING EN HERGEBRUIK**

12.7 bevordering van praktijken op het gebied van **OVERHEIDSOPDRACHTEN** die duurzaam zijn, in overeenstemming met het nationale beleid en de prioriteiten

12.8 in 2030 is ervoor gezorgd dat mensen overal de relevante informatie hebben en **BEKEND** zijn met duurzame ontwikkeling en levensstijlen in harmonie met de natuur

12.b instrumenten ontwikkelen en implementeren om de effecten van duurzame ontwikkeling van **DUURZAAM TOERISME DAT BANEN CREEËRT EN DE LOKALE CULTUUR EN PRODUCTEN PROMOOT**

GLOBAL GOAL 13

Dit doel gaat over het omgaan met de gevolgen van de opwarming van de aarde

VERWANT
MDG

DE BESCHERMING
VAN EEN DUURZAAM
LEEFMILIEU

NEEM DRINGEND ACTIE OM
KLIMAATVERANDERING EN DE
EFFECTEN ERVAN TE BESTRIJDEN.

Waarom is doel 13 van belang voor lokale overheden?

Lokale en regionale overheden, met name in steden, staan vaak in de frontlinie wat betreft het omgaan met de gevolgen van klimaatverandering. Het is essentieel dat onze vaardigheden om om te gaan met aan het klimaat gerelateerde risico's en natuurrampen worden versterkt, zodat we onze inwoners kunnen beschermen, in het bijzonder de meest kwetsbare groepen.

Lokaal bestuur kan het 'bottom up' strijden tegen klimaatverandering aansturen en haar publiek attenderen op het belang en de urgentie daarvan.

Het is essentieel dat de lokale overheden, in het bijzonder in de meest kwetsbare steden, het beperken van klimaatverandering integreren in de stedelijke en regionale planning, om de emissies van onze steden te verlagen en hun bestendigheid tegen milieuschokken te vergroten.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

- *Financing for Development* • *Habitat III* • *Climate Change*
- *Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030*
- *carbonn Cities Climate Registry (cCCR)* • *Compact of Mayors*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

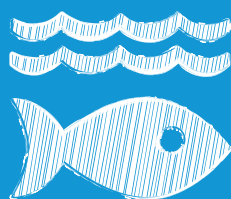
13.1 verhoog de **VEERKRACHT** en het aanpassingsvermogen aan klimaatgerelateerde gevaren en natuurrampen in alle landen

13.3 verbeter het onderwijs voor een **VERDERE BEWUSTMAKING** en verbetering van de menselijke en institutionele vaardigheden met betrekking tot het beperking van, de aanpassing aan, de verkleining van de invloed van, en vroegtijdige waarschuwingen voor klimaatverandering

13.b promoot mechanismen ter bevordering van vaardigheden voor een effectieve **AAN KLIMAATVERANDERING GERELATEERDE PLANNING EN BEHEER** in de minst ontwikkelde landen, met de nadruk op vrouwen, jongeren, lokale en gemarginaliseerde groepen

GLOBAL GOAL 14

Dit doel betreft de bescherming van onze kusten en de oceanen

BESCHERMING VAN OCEANEN EN ZEEËN.

Waarom is doel 14 van belang voor lokale overheden?

Bijna 80 procent van de vervuiling van de oceanen is afkomstig van activiteiten op het land, zowel in de kustgebieden als verder landinwaarts.

Veel van 's werelds grootste steden zijn gelegen aan de kust en vele kuststeden lozen rioolwater, industrieel afvalwater en ander afvalwater direct in de hen omringende zeeën.

Bescherming van onze oceanen en kusten is echter niet alleen de verantwoordelijkheid van kuststeden. Elke stedelijke activiteit in stroomgebieden van rivieren kan invloed hebben op de oceanen, zoals het lozen van afvalwater of industrieel afval in rivieren.

Wereldwijd wordt twee derde van het afvalwater van stedelijke gebieden onbehandeld geloosd in meren, rivieren en kustwateren. Stedelijke sanitaire voorzieningen en het beheer van vast afval zijn essentieel voor het verminderen van de vervuiling van kustgebieden, zoals samenwerking tussen gemeenten en op regionaal niveau.

Kuststeden moeten plannings- en bouwvoorschriften implementeren om bouw in ongeschikte kustgebieden te voorkomen.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

- *Financing for Development, Habitat III • Climate Change*
- *Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

14.1 in 2025 worden verontreinigingen van oceanen en zeeën met name veroorzaakt door **ACTIVITEITEN OP HET LAND** voorkomen en aanzienlijk verlaagd, inclusief zeeafval en nutriëntenverontreiniging

14.2 in 2020 worden zee en **KUSTECOSYSTEMEN** duurzaam beheerd en beschermd om aanzienlijke schadelijke effecten te voorkomen, onder meer door het versterken van hun veerkracht, en actie te ondernemen voor hun herstel, teneinde voor gezonde en productieve zeeën te zorgen

14.5 in 2020 **WORDT TEN MINSTE 10 PROCENT VAN DE KUST EN ZEE GEBIEDEN GECONSERVEERD**, in overeenstemming met nationale en internationale wetgeving en op basis van de beste beschikbare wetenschappelijke informatie

14.b aan **KLEINSCHALIGE AMBACHTELIJKE VISSERS** toegang bieden tot maritieme hulpbronnen en markten

GLOBAL GOAL 15

Dit doel betreft de bescherming van onze natuurlijke hulpbronnen en fauna

VERWANT
MDG

BESCHERMING, HERSTEL EN DUURZAAM GEBRUIK VAN ECOSYSTEMEN

Waarom is doel 15 van belang voor lokale overheden?

De rol van lokale overheden als dienstverleners (met name van water, sanitaire voorzieningen en het beheer van vast afval), in combinatie met ons vermogen om gedragsverandering in onze inwoners te stimuleren, brengt ons in een unieke positie om de natuurlijke rijkdommen en habitats te beschermen.

We bevinden ons in een unieke positie om samenwerkingsverbanden met de particuliere sector en inwoners te coördineren, die op lokaal niveau nodig zijn voor de complexe taak van het geïntegreerd beheer van waterbronnen.

Lokale en regionale overheden dienen ervoor te zorgen dat het behoud van biodiversiteit een integraal onderdeel van de strategie voor stedelijke planning en ontwikkeling is. We zouden ook gebruik moeten maken van onze lokale kennis om het principe 'de vervuiler betaalt' in de praktijk te brengen.

Behoud van de biodiversiteit vereist vaak samenwerking tussen gemeenten over hun grenzen heen, bijvoorbeeld bij het creëren van grensoverschrijdende, biodiversiteit en wildgangen.

Bewonersparticipatie en door lokale overheden gefaciliteerd beheer vormen samen een krachtig hulpmiddel om het verlies van biodiversiteit te stoppen en uitsterven te voorkomen.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

- *Financing for Development • Climate Change*
- *Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

15.1 in 2020 is gezorgd voor behoud, herstel en duurzaam gebruik van **ZOETWATER-ECOSYSTEMEN** op het land, met name bossen, moerasland, bergen en droge gebieden, in overeenstemming met de verplichtingen uit hoofde van internationale overeenkomsten

15.2 in 2020 wordt implementatie van duurzaam beheer van de bossen gepromoot, is een halt toegevoegd aan ontbossing, worden aangetaste **BOSSEN**, hersteld en is bebossing en herbebossing met x% wereldwijd uitgebreid

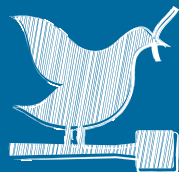
15.5 Dringende en belangrijke acties ondernemen om aantasting van natuurlijke habitats te verminderen, het verlies van **BIODIVERSITEIT** een halt toe te roepen en in 2020 bedreigde soorten te beschermen en de **UITSTERFING** ervan te voorkomen

15.9 in 2020 ook waarden van ecosystemen en biodiversiteit integreren in de nationale- en **LOKALE PLANNING**, ontwikkeling en armoedebestrijding.

15.b aanzienlijke **MIDDELEN UIT ALLE BRONNEN EN OP ALLE NIVEAUS** mobiliseren om duurzaam bosbeheer te financieren, en te zorgen voor adequate stimulansen voor ontwikkelingslanden om duurzaam bosbeheer te bevorderen, onder meer voor behoud van bossen en herbebossing

GLOBAL GOAL 16

Dit doel gaat over veilige samenlevingen en overheden die effectief en eerlijk werken

BEVORDERING VAN **VREEDZAME,
INCLUSIEVE EN RECHTVAARDIGE
SAMENLEVINGEN** VOOR IEDEREEN
EN EFFECTIEVE, INCLUSIEVE INSTELLINGEN
OP ALLE NIVEAU'S.

Waarom is doel 16 van belang voor lokale overheden?

Dit doel roept lokale overheden op om effectiever te worden en verantwoording af te leggen aan onze burgers. Dit vraagt van ons om de corruptie aan te pakken en de toegang van het publiek tot informatie te vergoten.

Tientallen jaren hebben lokale overheden voorop gelopen met experimenten met nieuwe vormen van participatieve besluitvorming, zoals participatieve budgettering en planning. Dit doel roept ons op om deze inspanningen uit te breiden en nog beter in te spelen op onze inwoners, en ervoor te zorgen dat geen enkele groep wordt uitgesloten.

In een steeds meer urbane wereld is het verminderen van geweld in stedelijke gebieden steeds belangrijker voor de wereldwijde vrede en veiligheid.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

• *Financing for Development* • *Habitat III*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDEN

16.1 alle vormen van **GEWELD** en bijbehorende sterftcijfers overal verlagen

16.5 **CORRUPTIE** en omkoping in al zijn vormen aanzienlijk verminderen

16.6 ontwikkeling van **EFFECTIEVE, VERANTWOORDELIJKHEDEN EN TRANSPARANTE INSTELLINGEN** op alle niveaus

16.7 zorgen voor **RESPONSIEVE, INCLUSIEVE, PARTICIPATIEVE EN REPRESENTATIEVE BESLUITVORMING** op alle niveaus

16.10 zorgen voor publieke **TOEGANG TOT INFORMATIE** en bescherming van de fundamentele vrijheden, in overeenstemming met de nationale wetgeving en internationale overeenkomsten

GLOBAL GOAL 17

Dit doel betreft de samenwerking op mondiaal niveau om de Global Goals te kunnen realiseren

VERWANT
MDG

MONDIAAL
PARTNERSCHAP VOOR
ONTWIKKELING

VERSTERKING VAN MIDDELEN
VOOR DE IMPLEMENTATIE
EN REVITALISATIE VAN HET **MONDIALE**
SAMENWERKINGSVERBAND VOOR
DUURZAME ONTWIKKELING.

Waarom is doel 17 van belang voor lokale overheden?

Lokale inning van belastingen en generatie van inkomsten moeten bijdragen aan de financiering van duurzame ontwikkeling.

Juist op lokaal niveau kan coherent beleid worden ontwikkeld om de vele uitdagingen van armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling aan te pakken.

Lokale overheden verkeren in de ideale positie om samenwerkingsverbanden tussen overheidsinstanties, de particuliere sector en het maatschappelijk middenveld in onze gemeenten aan te moedigen en te vergemakkelijken.

Lokale overheden hebben al meer dan honderd jaar internationaal samengewerkt. We zijn er klaar voor en bereid om een plaats in te nemen aan de mondiale tafel.

Betrouwbare lokale gegevens zullen een essentieel instrument vormen om subnationale verschillen in voortgang en toewijzing van middelen te monitoren om ervoor te zorgen dat niemand achterblijft.

ANDERE RELEVANTE INTERNATIONALE AGENDA'S:

• *Financing for Development* • *Habitat III*

RELEVANTE TARGETS VOOR LOKALE OVERHEDE

17.1 de mobilisatie van binnenlandse middelen versterken, onder meer door middel van internationale steun aan ontwikkelingslanden, voor het verbeteren van de binnenlandse middelen voor de **INNING VAN BELASTING EN ANDERE INKOMSTEN**

17.14 de **COHERENTIE VAN HET BELEID** voor duurzame ontwikkeling verbeteren

17.16 de **MONDIALE SAMENWERKING** voor duurzame ontwikkeling verbeteren, aangevuld met samenwerkingsverbanden met meerdere belanghebbenden die kennis, expertise, technologie en financiële middelen mobiliseren en delen voor de verwezenlijking van duurzame ontwikkelingsdoelen in alle landen, met name ontwikkelingslanden

17.17 effectieve publieke, publiek-private en maatschappelijke **SAMENWERKINGSVERBANDEN** aanmoedigen en stimuleren, voortbouwend op de ervaring en resourcing-strategieën van samenwerkingsverbanden

17.18 in 2020 is de capaciteitsopbouw in ontwikkelingslanden, met inbegrip van de minst ontwikkelde landen (LDC's) en kleine insulaire staten in ontwikkeling (SIDS), versterkt voor een aanzienlijke verhoging van de beschikbaarheid van **HOOGWAARDIGE, ACTUELE EN BETROUWBARE** data, uitgesplitst naar inkomen, geslacht, leeftijd, ras, etniciteit, migratie-status, handicap, geografische locatie en andere kenmerken die relevant zijn in nationale contexten

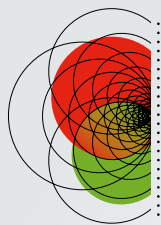
17.19 in 2030 voortbouwen op bestaande initiatieven om meetinstrumenten voor de voortgang van duurzame ontwikkeling te creëren, als aanvulling op het BBP en om **STATISTISCHE CAPACITEIT** te ondersteunen

LOKAAL: NAAR EEN AGENDA VOOR MAATREGELEN IN HABITAT III

NEW YORK, 27 SEPTEMBRE 2015

**VERKLARING AFGELEGD DOOR
VERTEGENWOORDIGERS VAN NETWERKEN
VAN LOKALE EN REGIONALE OVERHEDEN
ROND DE GLOBAL TASKFORCE**

GLOBAL TASKFORCE
OF LOCAL AND REGIONAL GOVERNMENTS
FOR POST-2015 DEVELOPMENT AGENDA
TOWARDS HABITAT III

LOKALE EN REGIONALE OVERHEDEN VIEREN DE NIEUWE ONTWIKKELINGSAGENDA

Wij, burgemeesters, voorzitters van regionale overheden en vertegenwoordigers van onze verenigingen die bijeen zijn in New York, vieren de goedkeuring van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en erkenning van de rol die steden en subnationale overheden moeten vervullen in alle dimensies ervan, met name Doel 11 en Doel 16

We herinneren aan de verklaringen van de Global Taskforce 2012-2015, in het bijzonder onze gezamenlijke verklaring met alle Belangrijke Groepen over de noodzaak van een afzonderlijk doel voor duurzame verstedelijking, de aanbevelingen van het Mondiale Overleg over Lokalisatie, ons werk samen in het kader van de Stadscampagne, en de Verklaring van Lyon over Klimaat en Regio's,

Wij willen aan u, de burgers die we dienen, de internationale gemeenschap, onze partners en onze regeringen, de volgende verbintenissen en overtuigingen bekend maken:

Regio's zijn gebieden waar bestaansmiddelen zijn gegarandeerd

We benadrukken dat steden en regio's gebieden zijn waar vrouwen en mannen en meisjes en jongens wonen en werken om in hun levensonderhoud te voorzien, en waar dromen worden waargemaakt. Het zijn gebieden waar armoede en ongelijkheid worden aangepakt, waar gezondheidszorg en onderwijs wordt aangeboden, waar de ecosystemen worden beschermd en de mensenrechten moeten worden gegarandeerd.

De verwezenlijking van alle 'Global Goals vereist lokale actie

Wij, lokale en regionale leiders uit de hele wereld, zijn ervan overtuigd dat door specifieke aandacht te schenken aan de lokalisatie van alle doelen, met name voor duurzame verstedelijking in doel 11, en te bouwen aan effectieve, verantwoordingsplichtige en inclusieve instellingen onder doel 16, de nieuwe agenda de aanzet geeft tot het soort transformatie in onze gezamenlijke actie die zal leiden tot de wereld die we willen. Alle 'Global Goals hebben een lokale dimensie die essentieel is voor de verwezenlijking ervan. Wij, als politieke leiders, met een direct mandaat van de burgers, hebben een verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de

verwezenlijking van alle Global Goals. De Agenda 2030 is een product van een ongekennde wereldwijde beraadslaging en dialoog, waaraan lokale en regionale overheden actief hebben deelgenomen. Erkenning van de cruciale rol van lokale en regionale overheden bij de verwezenlijking van de Agenda zal ons in staat stellen om lokale belanghebbenden te mobiliseren en nieuwe samenwerkingsverbanden te creëren, gebaseerd op een gemeenschappelijk begrip van onze gezamenlijke menselijkheid. Lokale overheden en hun organisaties moeten worden versterkt om deel te kunnen nemen aan het implementatieproces, zowel wat betreft de definitie als de implementatie. Alle lokale overheden dienen te beschikken over de middelen en de capaciteit om het bestuur te verbeteren, te anticiperen op behoeften en oplossingen te plannen en te implementeren. Wederzijdse beoordelingen van lokale overheden hebben zich bewezen als een zeer effectieve manier om tot sterkere lokale overheden te komen. De uitdagingen zijn universeel en moeten samen door alle regio's, groot en klein en in alle landen, met inbegrip van kleine insulaire staten in ontwikkeling (SIDS), worden aangepakt.

Burgers in de bestuurdersstoel

We moeten ervoor zorgen dat burgers worden betrokken bij de beslissingen die hun toekomst beïnvloeden. "Effectieve, verantwoordingsplichtige en transparante instellingen" en "responsieve, inclusieve, participatieve en representatieve besluitvorming op alle niveaus" vereisen een helder institutioneel kader, grotere management- en planningscapaciteiten, participatieve mechanismen en reguliere financiële onderhandelingen tussen alle niveaus van de overheid en lokale gemeenschappen om prioriteiten te stellen en tot actie over te gaan. Subsidiariteit moet worden bevorderd als een middel om democratie en de regionale samenhang te versterken in een krachtig samenwerkingsverband met het maatschappelijke middenveld en andere belanghebbenden, waaronder de private sector.

Geen succes zonder een eerlijker verdeling van middelen en investeringen

We weten dat enorme publieke en private investeringen nodig zijn om veerkrachtige infrastructuren en toegang tot basisvoorzieningen in steden en regio's te verbeteren, ongelijkheid aan te pakken, de lokale economieën te ondersteunen, cultuur te bevorderen als motor voor de ontwikkeling, om te gaan met de gevolgen van de klimaatverandering, en de steden te bouwen die 2,5 miljard nieuwe stadsbewoners zullen huisvesten in de komende drie decennia, vooral in ontwikkelingslanden. De "stad moet de stad beter kunnen financieren" door mobilisatie van endogene hulpbronnen en een betere toegang tot financiering. **Dit omvat ook de noodzaak dat alle inwoners, met inbegrip van lokale en internationale bedrijven, hun eerlijke deel van de nationale en lokale belastingen betalen.** Dit omvat ook toegang voor lokale overheden tot nieuwe financieringsmechanismen, in samenwerking met de

private sector en lokale gemeenschappen. Toch zal publieke financiering een cruciale rol blijven spelen voor de financiering van basisvoorzieningen en infrastructuur, met name in minder ontwikkelde landen. Dit betekent **uiteindelijk ook** een eerlijker verdeling van de nationale middelen tussen regio's en een betere toewijzing van de ODA voor de ondersteuning van basisvoorzieningen in minder ontwikkelde landen. We verwelkomen daarom de toezegging om internationale samenwerking te intensiveren teneinde de capaciteit van gemeenten en andere lokale autoriteiten te vergroten, evenals de sterke focus op subnationale financieringsmechanismen in de Addis Abeba Action Agenda, die de middelen voor uitvoering van de Agenda 2030 vormen. We kijken ernaar uit dat overheden op nationaal en internationaal niveau concrete invulling geven aan deze verbintenissen.

Solidariteit, waardigheid en vrede

Wij menen dat de Agenda 2030 individuen in staat zou moeten stellen om te leven en te zijn waarvoor ze kiezen, en hen zou moeten aanmoedigen zich bewust te zijn van de gevolgen van hun acties en hun verantwoordelijkheid ten opzichte van de gemeenschap. Dit zal alleen mogelijk zijn als we de afstand tussen burgers en hun regeringen overbruggen, **vertrouwen opbouwen tussen mensen en de overheid**, door middel van een dialoog die leidt tot tolerantie, begrip en een duurzame vrede. Burgers begrijpen dat de steden en regio's waarin ze leven niet geïsoleerd naast elkaar bestaan, maar worden beïnvloed door wereldwijde fenomenen, in het bijzonder milieu-uitdagingen. Er is een nieuw begrip van burgerschap met een sterke mondiale dimensie die onze lokaalbestemmingen verbindt en lokaal moet worden verankerd. Samenlevingen van onderaf opbouwen op basis van culturele diversiteit, solidariteit, gelijkheid en verantwoordelijkheid zal een garantie zijn voor veerkracht en duurzaamheid. Het zal ons helpen om het hoofd te bieden aan humanitaire crises die wereldwijd moeten worden aangepakt als de doelen inzake duurzame ontwikkeling bereikt willen worden.

Van doelen naar acties; de agenda lokaliseren

We moeten de Agenda 2030 transformeren in beleid en concrete acties op lokaal niveau. We zullen onvermoeibaar samenwerken om het beheer van onze regio's te verbeteren, en we zullen blijven innoveren en van elkaar blijven leren. Dit zal ook van cruciaal belang zijn in de follow-up en het evaluatieproces van de Agenda 2030 en de beoogde beoordeling van voortgang op

subnationaal niveau. We zullen de lessen die we hebben geleerd inbrengen in de Klimaatonderhandelingen in COP 21 en in de Habitat III Conferentie in Quito via de Tweede Wereldvergadering van Lokale en Regionale overheden.

De Tweede Wereldvergadering van Lokale en Regionale Overheden

Wij, de erfgenamen van de honderd jaar oude internationale gemeentelijke beweging, gecreëerd door en voor lokale overheden, organiseren de Tweede Wereldvergadering van Lokale en Regionale Overheden in 2016. De Vergadering zal voortbouwen op de capaciteit van steden met reeds lang bestaande internationale tradities van gedecentraliseerde samenwerking, en op de onafhankelijke nationale, continentale en mondiale verenigingen van lokale overheden. De Vergadering zal worden georganiseerd op basis van onze democratische structuren van vertegenwoordiging en zal een gezamenlijk platform zijn, waar lokale stemmen ten gehore kunnen worden gebracht en waar aanbevelingen worden gedaan en beslissingen worden genomen met betrekking tot de betreffende mondiale agenda's.

Nieuwe samenwerkingsverbanden met lokale leiders

We roepen de nationale regeringen, internationale instellingen, de academische wereld en onze ontwikkelingspartners, op om zich bij ons aan te sluiten en nieuwe samenwerkingsverbanden met plaatselijke politieke leiders en het maatschappelijke middenveld in de besluitvorming te bevorderen.

Wij, de lokale en regionale regeringsleiders die vandaag bijeen zijn in New York, verbinden ons volledig aan het succes van de Agenda 2030, en pleiten voor een nieuwe Global Governance Architecture onder een hernieuwd VN-systeem met versterkte deelname van belanghebbenden in het algemeen en de erkenning van lokale en regionale overheden als gouvernementele belanghebbenden in het bijzonder.

BEZORGDE DOOR

Dr. Kadir Topbaş, burgemeester van Istanbul, voorzitter van de UCLG · **Dhr. Ilsur Metshin**, burgemeester van Kazan, co-voorzitter van de UCLG · **Dhr. Kgositso David Ramokgopa**, burgemeester van Tshwane · **Mevr. Fatimetou Abdel Malick**, burgemeester van Teveragh-Zeina, voorzitter van REFELA · **Rev. Mpho Moruakgomo**, president van Botswana Association of Local Authorities (BALA), vice-voorzitter van de UCLG, lid van het bureau van CLGF · **Mevr. Michèle Sabban**, raadslid van de regio Île-de-France, voorzitter van FMDV, voorzitter van R20 · **Dhr. Khalifa Sall**, burgemeester van Dakar, voorzitter van UCLG · **Illiza Binti Saaduddin Djamal**, burgemeester van Banda Aceh · **Dhr. Berry Vrbancovic**, burgemeester van Kitchener, adjunct-penningmeester van de UCLG · **Mevr. Célestine Ketcha Courtes**, burgemeester van Bangangté, UCLG's Development Cooperation Champion · **Dhr. Thabo Manyoni**, burgemeester van Mangaung, SALGA voorzitter · **Dhr. Mpho Nawa**, burgemeester van de gemeente West Rand District, SALGA vice-voorzitter · **Dhr. Roman Dantec**, raadslid van Nantes, senator voor de Loire-Atlantique regio, UCLG-woordvoerder inzake klimaatverandering · **Dhr. Bernard Soulage**, vice-voorzitter regio Rhône-Alpes, Frankrijk · **Dhr. Paul Carrasco**, voorzitter van de provincie Azuay, voorzitter van FOGAR · **Dhr. Gustavo Petro Urrego**, burgemeester van Bogotá, Colombia · **Dhr. Parks Tau**, burgemeester van Johannesburg, Metropolis VP voor Post-2015 Top, lid van de C40 Stuurgroep · **Mevr. Pam O'Connor**, raadslid van Santa Monica, Noord-Amerikaanse voorzitter van ICLEI · **Mevr. Mireia Cañellas**, Sustainable Development Manager, regering van Catalonië, nrg4SD-vertegenwoordiger.

BESTUURSLEDEN VAN LOKALE EN REGIONALE OVERHEDEN

